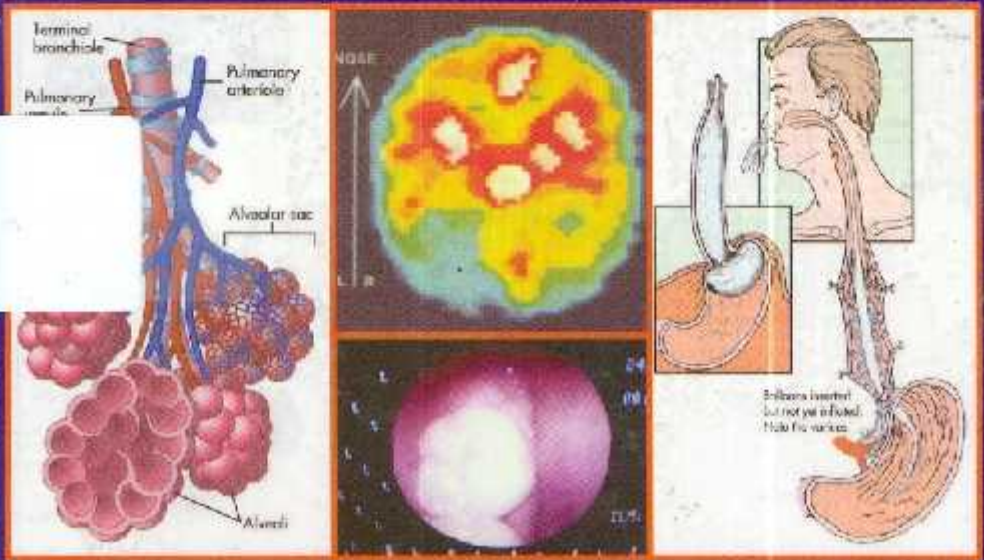

คำศัพท์ - คำย่อ

ทางการแพทย์

MEDICAL VOCABULARY & ABBREVIATION

ปราณี ทุไฟเราะ

พจนานุกรม - คำย่อ

ทางการแพทย์

MEDICAL VOCABULARY & ABBREVIATION

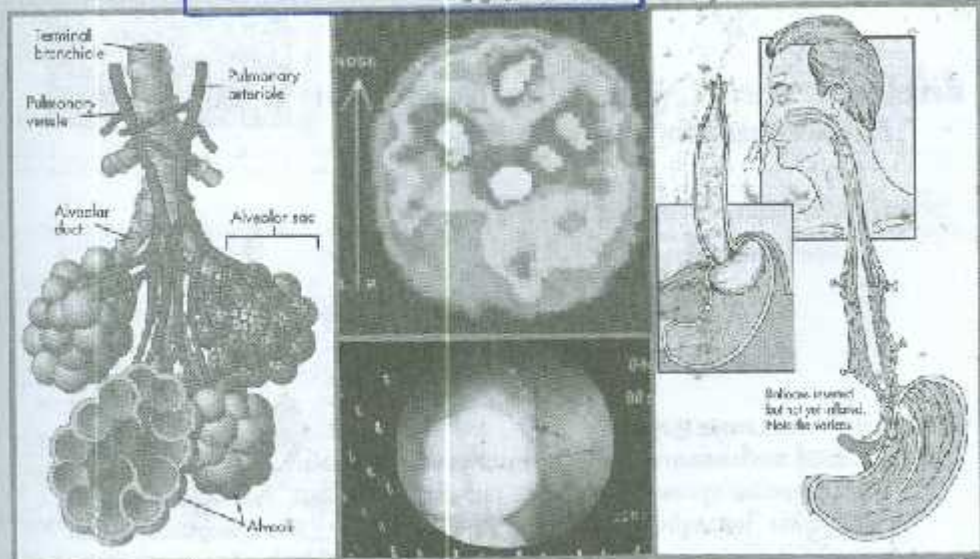
เลขทะเบียน **M 0144144**

วันลงทะเบียน **6 ส.ค. 2558**

เลขเรียกหนังสือ

110.3
14450
2558 ก3

ปราณี ทุไฟเราะ

คำศัพท์-คำย่อ ทางการแพทย์

พิมพ์ครั้งที่ 1	มกราคม	2551	
พิมพ์ครั้งที่ 2	กรกฎาคม	2551	
พิมพ์ครั้งที่ 3	มกราคม	2552	(ปรับปรุงครั้งที่ 1)
พิมพ์ครั้งที่ 4	พฤศจิกายน	2552	
พิมพ์ครั้งที่ 5	มิถุนายน	2553	(ปรับปรุงครั้งที่ 2)
พิมพ์ครั้งที่ 6	พฤศจิกายน	2554	
พิมพ์ครั้งที่ 7	สิงหาคม	2556	(ปรับปรุงครั้งที่ 3)

ราคา 350.- บาท

สงวนลิขสิทธิ์

ISBN 978-974-13-8265-1

สั่งซื้อได้ที่ : บริษัท ปทีพี ฟูไเราะช โพร. 08-6903-0391
E-mail: pn_tpr@hotmail.com

พิมพ์ที่ N P Press Limited Partnership
826/256 ซอยริมคลองบางกอกน้อย ถ.บรมราชชนนี แขวงอู่ทองรังสิต
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700 Tel: 08-1813-3315, 0-2884-9993 Fax: 0-2884-9993
นายบุญทรง โชควัฒนา ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2556 E-mail: NP_Boonchong@hotmail.com

คำนำ

คำศัพท์-คำย่อ ทางการแพทย์ มีความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานทางการพยาบาล เนื่องจากพยาบาลมีความจำเป็นต้องใช้ คำศัพท์-คำย่อ สื่อสารกับทีมสุขภาพขณะปฏิบัติงานเพื่อให้เข้าใจกันและประหยัดเวลาโดยไม่ต้องอธิบายหรือพูดคำเต็ม ดังนั้น พยาบาลหรือทีมสุขภาพจึงควรศึกษา คำศัพท์-คำย่อ และจำให้ได้อย่างแม่นยำ หรือมีหนังสือ คำศัพท์-คำย่อ ทางการแพทย์ ติดตัวไว้ขณะปฏิบัติงาน

คำศัพท์ คำย่อ ทางการแพทย์ เหน้มีประกอบด้วย หัวที่ใส่นำหน้าอีกคำหนึ่งเพื่อสร้างคำใหม่ในภาษาอังกฤษ (Prefix) อีกข้วที่เติมหลังคำเพื่อสร้างคำใหม่ในภาษาอังกฤษ (Suffix) คำศัพท์ทางภาษาศาสตร์แบ่งตามระบบ คำศัพท์ทางสรีรศาสตร์, คำศัพท์ทางจิตศาสตร์ คำศัพท์ทางกุมารเวชศาสตร์ คำศัพท์ทางจิตเวชศาสตร์ คำศัพท์โรค คำศัพท์กลุ่มอาการโรค คำศัพท์เกี่ยวกับยา คำศัพท์การตรวจร่างกาย คำศัพท์การตรวจทางห้องปฏิบัติการ คำศัพท์การตรวจพิเศษ คำศัพท์อื่นๆ และคำย่อทางการแพทย์

ผู้จัดทำหวังว่า คำศัพท์ คำย่อ ทางการแพทย์ เหน้ นี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับพยาบาล บุคลากรในทีมสุขภาพ และผู้สนใจ หากมีคำศัพท์-คำย่อ คำใดยังไม่ชัดเจนหรือไม่ถูกต้อง ผู้จัดทำยินดีรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

พราน พู่โพธิ์

รองศาสตราจารย์พราน พู่โพธิ์

สิงหาคม 2556

สารบัญ

คำที่ใส่นำหน้าอีกคำหนึ่งเพื่อสร้างคำใหม่ในภาษาอังกฤษ (Prefix), ...	1
อักษรที่เติมหลังคำเพื่อสร้างคำใหม่ในภาษาอังกฤษ (Suffix), ...	21
คำศัพท์ทางการแพทย์, ...	33
คำศัพท์ทางอายุรศาสตร์แบ่งตามระบบ, ...	35
1. ระบบทางเดินหายใจ (Respiratory System), ...	36
2. หัวใจและระบบไหลเวียนเลือด (The Heart and Circulatory System)	57
3. ระบบทางเดินอาหาร (Gastrointestinal System), ...	83
4. ระบบต่อมไร้ท่อและโภชนาการ (Endocrine System and Nutrition), ...	107
5. ระบบประสาท (Neurological System), ...	115
6. ระบบทางเดินปัสสาวะ (Nephrological System), ...	130
7. ระบบผิวหนัง (Skin), ...	141
8. ระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ (Musculoskeletal System), ...	154
9. ระบบอวัยวะสืบพันธุ์ชาย (Male Reproductive System), ...	169
10. ระบบอวัยวะสืบพันธุ์หญิง (Female Reproductive System), ...	173
11. ระบบการติดเชื้อ และเอชไอวี (Infection System and AIDS), ...	182
12. พยาธิ (Helminthic), ...	187
13. มะเร็ง (Cancer), ...	189
คำศัพท์ทางสัตวศาสตร์, ...	195
1. การผ่าตัด, ...	196
2. ตา, ...	213
3. นู, ...	226
คำศัพท์ทางสูติศาสตร์, ...	231
คำศัพท์ทางกุมารเวชศาสตร์, ...	305
คำศัพท์ทางจิตเวชศาสตร์, ...	327
คำศัพท์โรค, ...	377
คำศัพท์กลุ่มอาการโรค, ...	433
คำศัพท์เกี่ยวกับยา, ...	459
คำศัพท์การตรวจร่างกาย, ...	475
คำศัพท์การตรวจทางห้องปฏิบัติการ, ...	501
คำศัพท์การตรวจพิเศษ, ...	515
คำศัพท์อื่นๆ, ...	525
คำย่อทางการแพทย์, ...	551
บรรณานุกรม, ...	583
ดัชนี, ...	585

คำที่ใส่นำหน้าอีกคำหนึ่ง
เพื่อสร้างคำใหม่ในภาษาอังกฤษ
(Prefix)

คำแนะนำการใช้หนังสือ

คำศัพท์-คำย่อ ทางการแพทย์ เล่มนี้ มีเนื้อหาครอบคลุมทุกสาขา โดยจัดไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น Prefix, Suffix, คำศัพท์ทางอายุรศาสตร์ คำศัพท์ทางศัลยศาสตร์ เป็นต้น ในแต่ละหมวดหมู่ได้จัดเรียงตามอักษร A ถึง Z คำศัพท์บางคำ มีความหมายเหมือนกัน จึงนำมาไว้ด้วยกันโดยใช้เครื่องหมาย “” คั่นระหว่างคำ การค้นหาคำศัพท์หากทราบว่าเป็นอยู่ในสาขาวิชาใด หรือระบบใด สามารถเปิดดูได้จากสารบัญได้โดย แต่ถ้าไม่ทราบสามารถค้นดูได้จากดรรชนี ส่วน Prefix, Suffix และ คำย่อ เปิดดูได้ตามอักษร A ถึง Z ไม่มีดรรชนีบอก

A-: An-	ไม่มี/ ปราศจาก
Afebrile	ไม่มีไข้
Amenorrhea	ผู้หญิงที่เคยมียประจำเดือนมาเป็นประจำแต่ขาดหายไป
Anoxia	ออกซิเจนในร่างกายไม่เพียงพอ
Aseptic	ปราศจากสิ่งสกปรกไม่ติดเชื้อ
Ab-	ออกจากส่วนกลาง/ ไม่
Abduction	การเคลื่อนไหวนอกจากแนวกลางของลำตัว
Abnormal	ไม่ปกติ/ ผิดปกติ
Acetabulo-	เบ้าที่รองรับกระดูกข้อสะโพก
Acetabuloplasty	การผ่าตัดตกแต่งเบ้าข้อสะโพก
Acid-	กรด
Aciduria	ภาวะที่มีสภาวะเป็นกรด
Acous-	การได้ยิน/ เกี่ยวข้องกับหู
Acoustics	การศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงและการฟัง
Acro-	ส่วนปลายและขาหือส่วนปลาย
Acromegaly	โรคที่มีแขนขาใหญ่โต
Ad-	เข้าสู่
Adduction	การเคลื่อนไหวเข้าสู่ส่วนกลางของร่างกาย เช่น การหุบแขนหรือขา การยกอกตาเข้าหากัน เป็นต้น
Adeno-	เกี่ยวกับต่อม
Adenodynia	ปวดที่ต่อม
Adenoma	เนื้องอกของผนังต่อม
Adipo-	ไขมัน
Adipolysis	การละลายไขมัน
Adreno-	เกี่ยวกับต่อมหมวกไต
Adrenopathy	โรคที่เกิดกับต่อมหมวกไต
Aero-	อากาศ/ ออกซิเจน
Aerobe	เชื้อจุลินทรีย์ที่อาศัยออกซิเจนในการดำรงชีวิต

Aerobic	เจริญเติบโตได้ในที่ที่มีออกซิเจน
Aerotherapy	การรักษาโรคโดยใช้อากาศ/ อากาศบำบัด
Algo-	เจ็บปวด
Algophobia	ความกลัวการเจ็บปวดเพราะเคยได้รับความเจ็บปวดหรือเคยเห็นคนเจ็บปวดมาแล้ว
Alve-	ถุงลมในปอด
Alveolitis	การอักเสบของถุงลมในปอด
Ambi-	ทั้งสอง
Ambidextrous	ถนัดทั้งสองมือหรือคลาสามารถใช้ข้อมือหนึ่งได้
Ambisexual	ทั้งสองเพศ/ ปรากฏลักษณะของเพศคู่
Ambivalent	ความรู้สึกหรือความต้องการทั้งสองอย่าง/ รู้สึกสับสน/ สองจิตสองใจ
Amblyo-	มัว/ พร่า/ ไม่ชัดเจน
Amblyopia	ตาบอด/ ตาพร่า/ มองเห็นไม่ชัดเจน
Amphi-	ทั้งสอง
Amphicrania	การปวดศีรษะทั้งสองข้าง
Ampho-	ทั้งสอง
Amphocyte	เซลล์ที่ย้อมแล้วติดสีทั้งที่มีฤทธิ์เป็นกรดและด่าง
Amyl-	แป้ง
Amylase	น้ำย่อยหรือเอนไซม์ย่อยแป้ง
Amylo-	แป้ง
Amylorrhea	อุจจาระมีแป้งสากผิดปกติ
An-	ไม่มี/ ปราศจาก
Analgnesia	การระงับความเจ็บปวด
Anuria	ปัสสาวะไม่ออกหรือไม่มีปัสสาวะ
Anoxia	ขาดออกซิเจน
Andro-	ความเป็นผู้ชาย
Androgen	สารที่สร้างหรือกระตุ้นความเป็นผู้ชาย

Angio-	หลอดเลือด/ เส้นเลือด
Angiocardiography	การถ่ายภาพรังสีหัวใจและหลอดเลือด
Angiogram	การเอกซเรย์เส้นเลือด
Angioplasty	การผ่าตัดตกแต่งหลอดเลือด
Aniso-	ไม่เท่าหรือไม่เหมือน
Anisomastia	เต้านม 2 ข้างไม่เท่ากัน
Ankylo-	ยึดติดกัน/ ติดกัน
Ankyloblepharon	ภาวะหนังตาติดกัน
Ankylosis	ข้อยึดติดกัน
Ann-	ปี
Anniversary	วันครบรอบปี
Annual	รายปี/ ประจำปี
Ano-	ทวารหนัก
Anoscopy	การตรวจทวารหนักด้วยกล้อง
Ant-	ต่อต้าน/ ตรงข้าม
Antagonism	การเป็นปฏิปักษ์หรือตรงกันข้าม
Antibody (Ab)	สิ่งคุ้มกันหรือต่อต้านไวรัสในร่างกาย/ สารภูมิคุ้มกัน
Ante-	ก่อน/ ข้างหน้า
Antenata	ก่อนคลอด/ ก่อนเกิด
Antepartum	ก่อนคลอด
Anterograde	เคลื่อนหรือขยายออกมาข้างหน้า
Antero-	ก่อน/ ด้านหน้า
Anterograde	เคลื่อนหรือย้ายออกไปข้างหน้า/ เป็นไปข้างหน้า
Anterolateral	ขึ้นไปข้างหน้าและทางข้าง/ อยู่ไปข้างหน้าตรงด้านข้าง
Anthro-	มนุษย์หรือคน
Anthropoid	คล้ายมนุษย์
Anthropo-	มนุษย์หรือคน
Anthropology	มานุษยวิทยา
Anthropotoxin	พิษซึ่งถูกทำลายออกโดยปอดมนุษย์
Anti-	ต่อต้าน/ ตรงข้าม
Anticlinal	เอียงไปทางตรงข้าม
Antidote	ยาแก้พิษหรือยาต้านสารพิษ

Antitoxin	สิ่งต่อต้านพิษของเชื้อ
Antiviral	สิ่งที่ต้านทานไวรัส
Antr-	โพรง
Antrodynia	ความเจ็บปวดไขโพรงจมูก
Ap-	ใกล้/ เข้าสู่อัน/ ไปยัง
Approach	เข้าใกล้/ เข้าหา/ ใกล้จะถึง
Approximate	ประมาณ/ ราวๆ/ ใกล้เคียง/ คร่าวๆ
Apo-	สกัดจาก/ พ้นไปจาก/ แยกจากกัน/ แยกออก/ แยกได้จาก
Apomorphine	สกัดจากมอร์ฟีน
Append-	ส่วนที่ยื่นออกมา
Appendicitis	ไส้ติ่งอักเสบ
Archo-	ทวารหนักหรือลำไส้ตรง (Rectum)
Archostenosis	ทวารหนักตีบแคบ
Arterio-	หลอดเลือดแดง
Arteriography	การเก็บหลอดเลือดแดง
Arteriosclerosis	โรคผนังหลอดเลือดแดงแข็ง และหนาตัว
Arthro-	ข้อ/ ข้อต่อ
Arthropycosis	มีหนองในข้อ
Arthromagia	มีเลือดออกในข้อต่อ
Arthroscope	เครื่องมือสำหรับตรวจภายในข้อ
Aud-	การฟัง
Audible	สามารถได้ยิน
Audience	ผู้ฟัง
Audio-	ได้ยิน/ ฟัง
Audiologist	ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและรักษาตามชนิดปกติของการได้ยิน
Audiometer	เครื่องมือที่ใช้วัดการได้ยิน
Audit-	การฟัง
Audition	การฟัง/ การฟังเสียง

Auditory Nerve	เส้นประสาทที่เกี่ยวกับ การได้ยิน
Aus-	การฟัง
Auscultation	การฟังเสียงที่เกิดขึ้นภายใน ร่างกาย เช่น เสียงที่กีดจาก การเต้นของหัวใจ เป็นต้น
Auto-	ตัวเอง/ ทำโดยตนเอง
Autodigestion	การย่อยตนเอง
Autograft	การปลูกถ่ายอวัยวะใน บุคคลเดียวกัน
Autograph	ลายเซ็นหรือการเซ็นชื่อเพื่อ เก็บไว้เป็นที่ระลึก
Autoimmunity	ภูมิคุ้มกันที่ตอบสนองกับ เนื้อเยื่อของตนเอง
Automatic	โดยอัตโนมัติ/ เป็นไปได้ ด้วยตนเอง
Bacterio-	เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย
Bacteriophobia	โรคกลัวเชื้อแบคทีเรีย
Bi-	สอง
Bicuspid	สองแฉก
Bilateral	สองด้าน/ สองฝ่าย
Binocular	มีสองตา (กล้องจุลทรรศน์)
Bili-	เกี่ยวกับน้ำดี
Biliary Tract	ทางเดินน้ำดี
Bio-	เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิต
Biology	การศึกษากับเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต หรือชีววิทยา
Biopsy	การตัดเอาเนื้อเยื่อที่มีชีวิต มาตรวจ
Brachio-	เกี่ยวกับแขน
Brachio- cylysis	แขนหด
Brachy-	สั้น
Brachydactylia	นิ้วมีคิ้วเจ้าสั้นผิดปกติ
Brachymetropia	สายตาสั้น
Brady-	ช้าๆ
Bradycardia	หัวใจเต้นช้า/ ีพจรเต้นช้า กว่าปกติ

Bronchio-	เกี่ยวกับหลอดลมปอด
Bronchospasm	หลอดลมหดเกร็ง
Broncho-	หลอดลมใหญ่
Bronchocele	หลอดลมใหญ่โป่งพอง
Bronchoscopy	การตรวจด้วยกล้องส่อง หลอดลม
Calc-	หิน/ นิ้ว
Calcification	การมีหินปูนหรือแคลเซียม ไปเกาะตามเนื้อเยื่อต่างๆ
Calcaneo-	กระดูกสันเท้า
Calcanodynia	เจ็บปวดที่สันเท้าขณะยืน หรือเดิน
Carcino-	เกี่ยวกับมะเร็ง
Carcinogen	สารที่ก่อให้เกิดมะเร็ง
Carcinoma	มะเร็ง
Cardio-	เกี่ยวกับหัวใจ
Cardiogram	ภาพบันทึกหัวใจด้วยเครื่อง ตรวจหัวใจ
Cardiomegaly	หัวใจโต
Carpo-	กระดูกข้อมือ
Carpometacarpal	กระดูกข้อมือและ กระดูกฝ่ามือ
Ceco-	ส่วนต้นของลำไส้ใหญ่
Cecotomy	การผ่าตัดเปิดส่วนต้นของ ลำไส้ใหญ่
Cello-	ท้อง/ ช่องท้อง
Cellocentesis	การเจาะท้อง
Cephalo-	ศีรษะ
Cephalotrypsis	การเจาะกะโหลกศีรษะ
Cerebro-	สมอง
Cerebro- meningitis	การอักเสบของสมอง และเยื่อหุ้มสมอง
Cervico-	ส่วนคอ/ ปากมดลูก
Cervicoplasty	ตัดแตรวมทรวงอก หรือปากมดลูก
Chemo-	สารเคมี
Chemotherapy	การรักษาโดยใช้สารเคมี